

MILJØGODKENDELSE AF SVINEBRUG

Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
Nørre-Rangstrup kommune

Fremlagt 19.12.06 til 16.01.07

INDLEDNING

Denne miljøgodkendelse består af en kort indledning, en vilkårsdel, en miljøteknisk beskrivelse og en miljøteknisk vurdering.

Når der i godkendelsen henvises til "virksomheden", "landbruget" eller "svinebruget", menes der altså ejendommen Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens i Nørre-Rangstrup kommune.

Der meddeles miljøgodkendelse til en eksisterende svineproduktion, på ejendommen Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens.

Produktionen udgøres af 900 stk. årssøer med smågrise indtil 7,2 kg svarende til et dyrehold til 209,3 dyreenheder.

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af vilkårsdelen. Vilkårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og den miljøteknisk beskrivelse.

Godkendelsen meddeles i henhold til bekendtgørelse nr. 753 fra 2001 om Lov om Miljøbeskyttelse kapitel 5.

Landbruget er godkendelsespligtig i henhold til Bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed, idet husdyrproduktionen er over 750 stipladser, hvorved virksomheden er omfattet af punkt I 101 bilag 1 til bekendtgørelsen.

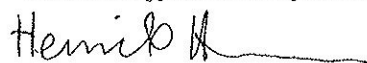
Der er den 27. marts 2006 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af virksomheden

Ansøgers og ejers navn : Jørn Ebbesen
Adresse: Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
Telefon: 74 51 90 20
Mobil: 40 36 91 21
CVR-nr.: 18771195
P.nr.: 1003554765
E-mail: evaogjorn@post.tele.dk
Kontaktperson: Jørn Ebbesen

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse af landbruget. Der er tale om godkendelse af en eksisterende virksomhed.

Der er den 19. december 2006 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet.

Vestsønderjyllands Miljøafdeling den 19. december 2006.

Henrik Hansen
Miljømedarbejder

RELEVANTE REGLER OG LOVE

Lov om miljøbeskyttelse nr. 358 af 6. juni 1991, Lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001.

Godkendelsesbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 943 af 16. september 2004 med senere ændringer.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 med senere ændringer.

Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Samlebekendtgørelsen, Bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning nr. 1006 af 20. oktober 2005 med senere ændringer.

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler nr. 533 af 18. juni 2003 med senere ændringer.

Affaldsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om affald nr. 619 af 27. juni 2000 med senere ændringer.

Regulativ for erhvervsaffald i Nørre-Rangstrup kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

VILKÅRSDEL.....	5
1. INDRETNING OG DRIFT.....	5
2. GØDNINGSHÅNDTERING.....	5
3. STØJ.....	6
4. LUFT OG LUGT.....	7
5. AFFALDSHÅNDTERING.....	7
6. SPILDEVAND OG REGNVAND.....	7
7. SKADEDYR.....	8
8. EGENKONTROL.....	8
9. IKRAFTTRÆDELSE OG TIDSFRISTER.....	8
RETSBESKYTTELSE.....	8
KLAGE.....	9
GENERELT.....	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE.....	10
1. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	10
2. PRODUKTIONEN OG ETABLERING.....	10
3. INDRETNING OG DRIFT.....	11
4. UDSPREDNINGSAREALER.....	11
5. GØDNINGSHÅNDTERING.....	12
6. FORBRUG AF RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER.....	12
7. STØJ.....	13
8. LUFT OG LUGT.....	13
9. AFFALDSHÅNDTERING OG BEKÆMPELSEMIDLER.....	14
10. SPILDEVAND OG REGNVAND.....	15
11. DRIFTSFORSTYRELSER OG UHELD.....	15
12. BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK.....	15
MILJØTEKNISK VURDERING.....	17
1. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	17
2. INDRETNING OG DRIFT.....	17
3. STØJ.....	18
4. LUFT OG LUGT.....	18
5. AFFALDSHÅNDTERING.....	19
6. SPILDEVAND OG REGNVAND.....	19
7. DRIFTSFORSTYRELSER OG UHELD.....	19
8. BEDST TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI.....	20
9. FORHOLDET TIL VVM-REGLERNE.....	20
10. NABOHØRING.....	20
11. KONKLUSION.....	20
KLAGEVEJLEDNING.....	22
LISTE OVER SAGENS AKTER.....	23

VILKÅRSDEL

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår :

1. INDRETNING OG DRIFT

- 1.1. Strandehjørnvej 4 skal drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse.
- 1.2. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for virksomhedens daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med miljøgodkendelsens indhold og betingelser. Personalet skal specielt gøres opmærksom og instrueres i, hvornår og hvordan beredskabet og miljømyndigheden skal tilkaldes/orienteres.
- 1.3. I tilfælde af gylle-, olie- og kemikalieudslip skal der straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og der skal igangsættes afværgeforanstaltninger, som kan begrænse forurening af omgivelserne mest muligt.
- 1.4. Hvis virksomheden konstaterer eller får begrundet mistanke om, at gylle eller olieanlæg er utætte, skal tilsynsmyndigheden straks underrettes.
- 1.5. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- 1.6. Virksomhedens drift skal i øvrigt tilrettelægges på en sådan måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne.
- 1.7. Virksomheden skal anmelde og have miljømyndighedens accept, inden der må foretages ændringer af indretning og drift.

Specielt om olietanke

- 1.8. Senest 2 uger før opstilling og montering af overjordisk olietank, skal det meddeles tilsynsmyndigheden, hvornår tanken opstilles/monteres. Sammen med meddelelsen skal der fremsendes beskrivelse af anlægget samt skitse over anlæggets placering på ejendommen samt kopi af tankattesten..
- ### 2. GØDNINGSHÅNDTERING
- 2.1. Opbevaringskapaciteten skal være så stor, at der til enhver tid er kapacitet til opbevaring af gylle og vaskevand m.v. indtil udbringning kan ske.
  - 2.2. Der skal til enhver tid overfor miljømyndigheden kunne fremlægges gødnings- og sædskifteplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og at harmonikravet overholdes.

- 2.3. Ved overpumpning af gylle fra stald til gyllebeholder skal gyllebeholderne være under opsyn.
- 2.4. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder skal foregå under opsyn, og der må ikke ske spild.
- 2.5. Efter udbringning af gylle på mark skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.
- 2.6. Gylletransporter skal ske på en sådan måde, at så få beboelser som muligt påføres gener.

3. STØJ

- 3.1. Virksomhedens eksterne støjbelastning må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende rekreative arealer (have m.v.) – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A).

Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra virksomhedens staldventilation og andre faste installationer, gyllepumper/omrørere, foderblanding, fejmaskiner o.lign. samt fodertransporter.

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	”55”
Lørdag	07-14	8 timer	”55”
Lørdag	14-18	8 timer	”45”
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	”45”
Alle dage	18-22	1 timer	”45”
Alle dage	22-07	0,5 timer	”40”
Spidsværdi	22-07	-	”55”

- 3.2. Miljømyndigheden kan forlange, at virksomheden dokumenterer, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal sendes til miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfristen herfor aftales med miljømyndigheden. Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj”.
- 3.3. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med miljømyndigheden.
- 3.4. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentationen betales af virksomheden.

3.5. Levering af foder og af- og pålæsning af dyr på ejendommen må ikke ske i tidsrummet 18.00-07.00.

3.6. Ventilationsanlægget skal efterses og vedligeholdes så ofte, at der ikke kommer mislyde herfra.

4. LUFT OG LUGT

4.1. Stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke opstår væsentlige støv- og lugtgener i området uden for ejendommens grund.

4.2. Der må ikke transporteres gylle og anden husdyrgødning til eller fra ejendommen på lørdage samt søn- og helligdage. Kan vilkåret grundet uforudseelige omstændigheder og vejrliget ikke lade sig gøre, kan transport finde sted lørdag samt søn- og helligdage. Virksomheden skal dog først have miljøafdelingens accept og orientere berørte naboer. Miljøafdelingen skal kontaktes, så den har min. 2 hverdage til at vurdere, om omrøring må ske.

5. AFFALDSHÅNDTERING

5.1. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares under kadaverskjul eller i container min. 15 m fra offentlig vej og i øvrigt på en måde, så uhygiejniske forhold ikke opstår.

5.2. Animalsk affald må ikke nedgraves eller opbevares sammen med husdyrgødning.

5.3. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere, der er resistente overfor det opbevarede affald.

5.4. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares i en beholder, der er resistent overfor indholdet.

5.5. Alt affald skal i øvrigt håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Nørre-Rangstrup Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

6. SPILDEVAND OG REGNVAND

6.1. Alt processpildevandet fra virksomheden, herunder vand fra vask af stalde og inventar m.v. skal ledes til en tæt og bestandig beholder uden afløb.

6.2. Påfyldning af marksprøjte skal ske på befæstet areal med afløb til tæt og bestandig beholder.

6.3. Evt. påfyldning af sprøjte skal ske under opsyn og foregå fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil.

6.4. Der må ikke foretages affedtning af olierede maskindele på ejendommen.

7. SKADEDYR

7.1. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.)

7.2. Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier.

8. EGENKONTROL

8.1. Der skal føres :

- En driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal af indsatte dyr (polte), antal dyr bortskaffet til destruktions (polte og søer), antal og vægt af dyr sendt til slagtning samt eventuelt solgte levende dyr (søer).
- En driftsjournal over ressourceforbrug. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om forbrug af el, vand, brændstof, bekæmpelsesmidler og foder.
- Et gødningsregnskab over afsat og udbragt husdyrgødning.

Oplysningerne skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.

9. IKRAFTTRÆDELSE OG TIDSFRISTER

Godkendelsen træder i kraft d. 19. december 2006.

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være opfyldt ved godkendelsens ikrafttræden.

RETSBESKYTTELSE

Retsbeskyttelsesperioden udløber 8 år efter godkendelsen er meddelt med mindre afgørelsen påklages. Retsbeskyttelsesperioden udløber d. 19. december 2014 – med mindre godkendelsen påklages.

Inden for den 8-årige retsbeskyttelsesperiode kan miljømyndigheden til enhver tid revidere vilkårene for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn (jf. § 72 i miljøbeskyttelsesloven).

KLAGE

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentlig bekendtgjort i de lokale dagblade, påklages til Skov- og Naturstyrelsen. Klagevejledning er vedlagt godkendelsen. Klagefristen udløber d. 16. januar 2006.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

GENERELT

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget eller anden forurening, skal dette godkendes af Nørre-Rangstrup Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker (jf. § 33 i Miljøbeskyttelsesloven).

Ifølge Godkendelsesbekendtgørelsen skal miljøgodkendelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering forventes at ske senest i år 2016.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsareal og forholdet til miljølovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven m.v.) skal søges separat.

Ansøger skal være opmærksom på, at nye arealer, hvor der ønskes udbragt gylle, skal screenes af Sønderjyllands Amt, for at få vurderet, om der skal foretages en fornyet VVM. Fra 1. januar 2007 overgår opgaven til Tønder Kommune, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster.

Virksomheden skal desuden være opmærksom på, at alt affald skal transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til :

- Affaldsbekendtgørelsen
- Regulativ for erhvervsaffald i Nørre-Rangstrup kommune
- Regulativ for husholdningsaffald i Nørre-Rangstrup kommune

For eksempel skal pesticidemballage, pesticidrester, lysstofrør og medicinrester afleveres til SMOK, medmindre der er givet fritagelse herfra.

Affald, der er egnet til genanvendelse skal frasorteres. F.eks. pap, ”landbrugs-sække”, landbrugsfolie og andet plast samt dæk.

Hvis farligt affald bortskaffes via andre indsamlingsordninger end den kommunale ordning ved SMOK, skal der søges om fritagelse for afleveringspligten, og det skal dokumenteres at affaldet bortskaffes til godkendt modtager.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

1. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Virksomheden er beliggende ca. 300 m syd for landsbyen Strandelhjørn. Virksomhedens beliggenhed fremgår af bilag 1.

Virksomheden er beliggende på matrikelnr. 115 Strandelhjørn, Bevtoft ejerlav på adressen Strandelhjørnvej 4 i Nørre-Rangstrup kommune.

Ansøger ejer endvidere ejendommene Strandelhjørn Skovvej 7, 11 og 13. Der er ikke samdrift med de andre ejendomme.

Virksomheden ligger i landzone og udenfor kommuneplanens rammer for lokalplanlægning.

Virksomheden er bl.a. reguleret af Sønderjyllands Amts Regionplan 2005-2016.

Virksomheden ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvor grundvandsmagasinet er nitratfølsomt. Virksomheden ligger endvidere i indvindingsoplandet til Strandelhjørn vandværk.

Indenfor 300 m fra ejendommens driftsbygninger ligger der 3 boringer. Det drejer sig DGU-boring nr. 151.875 , 151.140 og 151.1506.

2. PRODUKTIONEN OG ETABLERING

Der er den 27. marts 2006 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse virksomheden, herunder et eksisterende dyrehold på 900 stk. årssøer med smågrise indtil 7,2 kg, svarende til et dyrehold på 209,3 dyreenheder. DE er i alle tilfælde beregnet efter bek. 814 af 13. juli 2006, om erhvervsmæssigt dyrehold m.v.

Virksomheden drives som et traditionelt svinebrug hvor søerne er opstaldet . Staldene er indrettet med 1 løbeafdeling, 3 drægtighedsafdelinger og 2 fareafdelinger. Smågrise bliver på virksomheden indtil en vægt på 7,2 kg.

Virksomhedens bygningsmasse omfatter endvidere 2 foderlader, 1 silo og værksted. Til virksomheden hører endvidere en gyllebeholder der er placeret i marken ca. 300 m syd for bygningerne.

Virksomheden drives med inseminering af søer hver uge, hvilket medfører en kontinuerlig drift. Smågrise på 7,2 kg videresendes hver uge til ejers anden ejendom Strandelhjørn Skovvej 7.

Virksomhedens indretning fremgår af bilag 2

3. INDRETNING OG DRIFT

Bygn. nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Antal dyr/stipladser	Ventilations-system
G	Drægtighedsafd. 1	Stier med 100 % spalter	180	Mekanisk
G	Drægtighedsafd.	Bokse med 50 % spalter	200	Mekanisk
H	Drægtighedsafd.	Bokse med 50 % spalter	225	Mekanisk
H	Fareafd. 1	Stier med 50 % spalter	120	Mekanisk
H	Fareafd.	Stier med 50 % spalter	92	Mekanisk
H	Løbeafd.	Stier med 100 % spalter	55	Mekanisk
F	Karantæneafd.	Stier med 100 % spalter	28	-

Stald H ventileres mekanisk. Anlægget har 10 afkast der er ført 1 m over tag på stalden og 2 indtag gennem tag. Anlægget er i drift døgnet rundt hele året. Anlægget kører stepvis således at ventilator nummer to og tre først starter, når ventilator nummer et kører på maksimal ydelse.

Stald G ventileres mekanisk. Anlægget har 1 afkast der er ført 1 m over tag på stalden og 1 indtag gennem tag. Anlægget er i drift døgnet rundt hele året.

Ventilationsanlæggene serviceres 1 gang om året.

Der foretages små reparationer af maskiner på ejendommen. Halvdelen af service på traktorer foretages af virksomheden selv.

4. UDSPREDNINGSAREALER

I henhold til §28 i Bek. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold m.v. skal virksomheden med et dyrehold på 900 årssøer med smågrise indtil 7,2 kg have et harmoniareal på 149,5 ha.

Virksomhedens samlede harmoniareal udgøres af 123,2 ha egne arealer og 52,0 ha arealer hvor der foreligger gylleaftaler. Harmoniarealet er således opfyldt.

I henhold til §6 i Bek. 824 af 2. oktober 2002 om husdyrhold og arealkrav skal virksomheden eje et areal på 59,7 ha. Kravet er således opfyldt.

Der modtages ikke husdyrgødning, slam eller andre affaldsprodukter til jordbrugsformål, ligesom der heller ikke modtages gødning fra andre ejendomme.

Arealerne fremgår af bilag 3.

5. GØDNINGSHÅNDTERING

Som led i driften af virksomheden fremkommer der en større mængde husdyrgødning i form af gylle.

Gylle fra samtlige staldafsnit udsluses fra gyllekanaler hver 3. uge ved at der manuelt åbnes propper i gyllekanaler så gyllen løber ud i fortanken. Fra fortanken der er placeret på østside af stald G pumpes gyllen med en elektrisk gyllepumpe med manuel tænd/sluk over i gyllebeholderen. Overpumpning sker under opsyn.

Ved produktion af 4860 m³ gylle og opsamlet spildevand pr. år opgøres kapaciteten til 10,6 måneder hvilket er en overkapacitet på 1,6 måned i forhold til den tilstrækkelige kapacitet for bedriften.

Kapaciteten består af :

Beholder nr.	Rumfang	Byggeår	Kontrolår
1	3.000 m ³ beholder	1995	2005
2	1.240 m ³ kanaler og pumpebrønde	-	-
I alt	4.280 m ³	-	-

Kapacitetserklæringen vedlægges som bilag 4.

Gylle udbringes af virksomheden selv medgyllevogn på 20 tons. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med traktorpumpe og under opsyn. Udbringning foregår med dels med nedfælder og dels med slanger.

Udbringning af gylle sker primært i april og maj måned og strækker sig over ca. 6 dage. I august udbringes gylle 1 enkelt dag til vinterraps.

Der udbringes ikke gylle i weekender og på helligdage.

6. FORBRUG AF RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Det årlige ressourceforbrug er :

Ressource	Mængde før udvidelse
Indkøbt korn	800 tons
Indkøbt protein	180 tons
Vand	5.400 m ³
El	202.700 kWh
Diesellole	25.000 liter
Fyringsolie	30.000 liter

Virksomheden avler selv ca. 1200 tons korn årligt som opbevares i foderlade I og E. i foderladerne foretages beluftning og tørring af kornet samt blanding af foder i eget foderblandingssystem. Der fremstilles vådfoder til egen svineproduktion. Kværnet korn blandes med proteiner i et lukket system.

Dieselolie opbevares i én 2.500 liters tank placeret på betongulv i laden. På tanken er der monteret en mærkeplade. Tanken er fra 2001

Dieselolie opbevares i én 1.800 liters tank placeret på betongulv i laden. På tanken er der monteret en mærkeplade. Tanken er fra 2001

Sprøjtning foretages af virksomheden selv. Bekæmpelsesmidler opbevares i særskilt rum i værksted C. Tankning af marksprøjte forgår ved markvandingsboring. Der er kontraventil på tappestedet.

Vask af marksprøjte foregår i marken eller på dertil indrettet vaskeplads med afløb til gyllebeholder på ejers anden virksomhed Strandelshjørn Skovvej 7.

7. STØJ

I forbindelse med driften forventes støj fra staldenes ventilationsanlæg, beluftning og tørring af korn, kværning af korn og blanding af foder, samt støj fra transporter.

Antallet af transporter udgør ca. 612 stk. pr. år:

Transporter	Antal
Gylle- læs a` 20 m3	200
Foder (korn)	150
Foder (protein)	11
Dieselolie og fyringsolie	25
Afhentning af døde dyr	104
Dyr til slagtning	52
Affald	18
Levering af smågrise	52
I alt	612

Gylletransporter sker primært på interne markvej eller egne arealer. Gylle til arealer med gylleaftaler transporteres via offentlige veje.

Aktiviteter, der er forbundet med høst varer 2-3 uger og kan strække sig over de sene aftentimer.

Levering af foder og af- og pålæsning af dyr på ejendommen sker ikke i tidsrummet 18.00-07.00.

8. LUFT OG LUGT

Der forventes støvbidrag fra aflæsning og håndtering af foderstoffer og ved færdsel omkring ejendommen i tørre perioder. Der forventes et mindre støvbidrag fra staldenes ventilation.

Støvgenerne er minimeret som følge af, at håndtering af foder sker i et lukket system og korn og opbevares lukket lade.

Støvindholdet i luften minimeres ved hjælp af overbrusningsanlæg i drægtighedsstald. Overbrusningsanlægget er endvidere med til at holde gødearealet fugtigt, så ledes at grisene benytter gødearealet og stierne holdes rene.

Der forventes lugtbidrag fra staldene, fra gyllebeholdere og ved oprøring og håndtering af gylle.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning vil der forekomme lugt fra transport af gødning samt fra marker, hvorpå der er udbragt gødning. Omfanget vil afhænge af mængden af udbragt gødning, om gylle udlægges/nedfældes samt af vejrforholdene på tidspunktet for udbringningen og i ugen efter udbringningen.

Gylle udkøres kun på hverdage. Omrøring af gyllebeholderne foretages samtidigt med udbringning.

Gyllebeholderen er overdækket med flydelag, der ind imellem suppleres med snittet halm.

9. AFFALDSHÅNDTERING OG BEKÆMPELSEMIDLER

Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1-2 gange hver uge. Indtil afhentning opbevares dyrene under kadaverkapper eller i smågrisecontainer ca. 40 m fra vejen. Dyrene kan ikke ses fra vejen indtil afhentning idet der etableres en stensætning.

Affald fra produktionen omfatter bl.a. tom emballage fra desinfektionsmidler og medicin, brændbart industriaffald samt farligt affald (herunder pesticidemballage).

Brændbart affald samles på en vogn og afleveres en gang om månede på kommunens genbrugsplads.

Medicinrester, kanayler, og lysstofrør samles på trailer og afleveres på kommunens genbrugsplads hver anden måned.

Farligt affald som spildolie opbevares i jerntromler opstillet på betongulv uden afløb i værkstedet. Spildolie afleveres til StatOil.

Bekæmpelsesmidler opbevares i separat rum uden afløb i værkstedet.

Fluebekæmpelse sker ved renholdelse i og omkring bygninger, og anvendelse af rovfluer månedligt.

10. SPILDEVAND OG REGNVAND

På ejendommen forekommer følgende kategorier af spildevand : Husspildevand fra beboelse på ejendommen, regnvand fra tage og befæstede arealer og spildevand fra produktionen

Vand fra tage og befæstede arealer afledes sandsynligvis til en drænledning der opsamler vand fra en række ejendommen syd for Strandelhjørnvej og som har afløb til kommunevandløb 22C.

Spildevand fra produktionen, herunder vaskevand opsamles og ledes til gyllebeholder.

Der foregår ikke vask af marksprøjte.

Samlet set er der ingen ændringer i udledningen af spildevand idet der er tale om godkendelse af et eksisterende svinebrug.

11. DRIFTSFORSTYRELSER OG UHELD

Der er risiko for uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af husdyrgødning, farligt affald og brændstof.

Der er risiko for sprængning eller revnedannelse i gyllebeholderen efter de har fået en vis alder. Gyllebeholderen er fra 1995 og har i 2005 gennemgå 10-års beholderkontrollen.

Der er risiko for overfyldning af gyllebeholderen, ved overpumpning fra for-tanken.

Gylle udbringes af virksomheden selv med gyllevogn på 20 tons. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker under opsyn. Der vil være risiko for spild og overfyldning.

Diesel opbevares i tank opstillet i værkstedet der har betongulv uden afløb. Ved påfyldning er der risiko for spild og overfyldning. Ved tankning er der risiko for spild og overfyldning. Der er begrænset risiko for påkørsel af tanken.

Fyringsolie opbevares i tank opstillet i værkstedet der har betongulv uden afløb. Ved påfyldning er der risiko for spild og overfyldning.

Spildolie opbevares i jerntromler opstillet i værksted der har betongulv uden afløb. Der er risiko for spild ved påfyldning af jerntromler.

12. BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK

For landbrug, nærmere bestemt svinebrug med faresøer og smågrise findes på nuværende tidspunkt følgende BAT-noter:

- BAT-note 106.01-51: Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund og
- BAT-note 106.02-51: Faresti med delvist spaltegulv

Virksomheden anvender teknologien som beskrevet i BAT-note 106.02-51 i 637 ud af 900 stipladser. De resterende 263 stipladser er etableret med 100 % spalter. BAT-noterne fremgår af bilag 6.

MILJØTEKNISK VURDERING

1. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Naboer og andre omkringliggende ejendomme

Indenfor den beregnede lugtgenegrænse på 115 m ligger der ingen ejendomme med beboelse.

Virksomheden ligger i landzone ca. 300 m syd for landsbyen Strandelhjørn.

Udspretningsarealerne ligger hovedsagligt omkring virksomheden. Der er dog udspretningsarealer på arealer med gylleaftaler så langt væk som 5-6 km fra virksomheden.

Husdyrgødning skal derved hovedsageligt ikke transporteres ret langt. Udspretningsarealerne grænser op til en række ejendommen med beboelse., hvorfor det vurderes som relevant at stille vilkår om, at der ikke må transporteres gylle til eller fra ejendommen på lørdage samt søn- og helligdage.

Flere af udspretningsarealerne, der fremgår af bilag 3 støder op til kommunevandløb.

Kommunevandløbene er omfattet af 2m-bræmmereglerne. Det præciseres at bræmmen regnes fra øverste vandløbskant. Det vurderes at efterkommelse af de generelle 2m bræmmeregler er tilstrækkeligt til at beskytte vandløbene mod forurening fra udbringning af gylle og dybstrøelse.

Kommuneplanlægning

Driften af virksomheden er i overensstemmelse med kommuneplan 2000 for Nørre-Rangstrup Kommune.

Nærmeste område(3.6.1.) der er omfattet af kommuneplanens rammebestemmelser ligger i Strandelhjørn ca. 300 m nord for virksomheden. Driften af virksomheden har ingen konsekvenser for området.

Regionplanlægning

Idet der er tale om godkendelse af en eksisterende virksomhed og ikke en udvidelse, har amtet ikke været involveret i sagen. Derfor er der heller ikke gennemført en screening af virksomheden til belysning af evt. konflikter med de regionplanmæssige interesser.

2. INDRETNING OG DRIFT

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes – med hensyn til antal, vægt og sammensætning af dyr – skal der føres en driftsjournal. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal af indsatte dyr (polte), antal dyr bortskaffet til destruktions (polte)

og søer), antal og vægt af dyr sendt til slagting samt eventuelt solgte levende dyr (søer).

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med driften stilles der bl.a. vilkår til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr, fluebekæmpelse samt overvågning af påfyldning af gyllevogne og marksprøjte.

Med hensyn til opbevaring af gylle stilles der vilkår om, at der til enhver tid skal være kapacitet til opbevaring af gylle og vaskevand m.v. indtil udbringning kan ske.

3. STØJ

Idet der forventes støj fra staldenes ventilationsanlæg, beluftning og tørring af korn, kværning af korn og blanding af foder, samt støj fra ca. 612 transportere til og fra virksomheden pr. år, vurderes det samlet set at der er behov for at stille vilkår om regulering af støj.

Ansøger vurderer, at der ikke vil være problemer med at overholde støjgrænserne.

Miljøafdelingen har ikke registreret klager over støj fra virksomheden.

Støjgrænserne er derfor fastsat i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. Pga. ejendommens beliggenhed er der i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse ikke krævet dokumentation i form af målinger eller beregninger af virksomhedens nuværende støjniveau. I tilfælde af, at der på et senere tidspunkt findes nødvendigt (f.eks. pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes. Sådanne målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling – ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993.

4. LUFT OG LUGT

Miljøafdelingen har foretaget en beregning af lugten efter "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave. Lugtberegningen fremgår af bilag 5.

Beregningen viser at geneafstanden er 115 m. Geneafstanden er den maksimale, da der er taget højde for det max. antal kilo svin på stald.

Der ligger ingen ejendommen indenfor lugtgenegrænsen.

For at begrænse lugtgenerne yderligere i forbindelse med håndtering af husdyrgødning og fra udenomsarealer, stalde og anlæg stilles der vilkår om, at

stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener udenfor ejendommens grund.

Endvidere stilles der vilkår om, at der ikke må håndteres gylle og andet husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage.

Det vurderes at støv kun forekommer i små mængder fra afkast fra staldventilation og kornoplag og behandling i foderladen.

Støvindholdet i luften minimeres ved hjælp af overbrusningsanlæg i drægtighedsstalden.

5. AFFALDSHÅNDTERING

For at sikre, at der ikke sker forurening i forbindelse med opbevaring af affald på ejendommen, stilles der vilkår om, hvordan opbevaringen skal ske.

6. SPILDEVAND OG REGNVAND

Idet der er tale om godkendelse af en eksisterende virksomhed sker der ingen ændringer i forholdene omkring udledning af spildevand og tag- og overfladevand.

7. DRIFTSFORSTYRELSE OG UHELD

Der er risiko for uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af husdyrgødning, farligt affald og brændstof.

Det vurderes at risikoen for sprængning eller revnedannelse i gyllebeholderen er stærkt begrænset, idet beholderen har gennemgået den lovpligtige 10 års-beholderkontrol i 2005 uden anmærkninger.

Det vurderes at risikoen for overfyldning af gyllebeholderen er stærkt begrænset idet der er en overkapacitet på 1,6 måneder. Overpumpning fra fortank til gyllebeholder sker under opsyn idet der anvendes elektrisk gyllepumpe med manuel tænd/sluk hertil.

Det vurderes at risikoen for uheld med håndtering af gylle er begrænset idet overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med traktorpumpe og under opsyn.

Det vurderes at placeringen af dieseltanken er forsvarlig og, at der med dens placering på indendørs betongulv uden afløb, kun er begrænset risiko for at evt. spild eller diesel fra lækage vil kunne forårsage en forurening.

Det vurderes at placeringen af fyringsolietanken er forsvarlig og at der med dens placering på indendørs betongulv uden afløb, kun er begrænset risiko for at evt. spild eller olie fra lækage vil kunne forårsage en forurening.

Det vurderes at placeringen af spildolie, der opbevares i jerntromler opstillet i værksted med betongulv med gulvafløb er forsvarlig og at der kun er begrænset risiko for at spild eller olie fra lækage vil kunne forårsage en forurening.

Men da det ikke kan udelukkes at der kan ske uheld vurderes at det er relevant at stille vilkår om, at beredskabet skal tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden skal orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. Miljøbeskyttelseslovens § 71).

8. BEDST TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI

I det der ønskes mulighed for at vurdere om virksomheden anvender bedst tilgængelige teknolog vurderes det, at være relevant at stille vilkår om at virksomheden anmeldelser af ændringer.

For landbrug, nærmere bestemt svinebrug med faresøer og smågrise findes på nuværende tidspunkt følgende BAT-noter:

- BAT-note 106.01-51: Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund og
- BAT-note 106.02-51: Faresti med delvist spaltegulv

Virksomheden anvender teknologien som beskrevet i BAT-note 106.02-51 i 637 ud af 900 stipladser. De resterende 263 stipladser er etableret med 100 % spalter. BAT-noterne, der fremgår af bilag 4.

Det vurderes derfor at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille vilkår om indførelse af yderligere BAT-teknologi.

9. FORHOLDET TIL VVM-REGLERNE

Da der er tale om godkendelse af en eksisterende virksomhed er der kravet om VVM-pligt, jf. Samlebekendtgørelsen.

10. NABOHØRING

Et udkast til miljøgodkendelse har været sendt i partshøring 16. til 24. november 2006. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med partshøringen.

11. KONKLUSION

Det vurderes, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra virksomheden ved anvendelse af den

bedste tilgængelige teknik, når virksomheden indrettes og drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse, og når de i godkendelsen meddelte vilkår efterkommes. Samtidigt vurderes det, at virksomheden kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelige med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Henrik Hansen
Miljømedarbejder

KLAGEVEJLEDNING

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (Miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse).

En kopi af denne godkendelse er sendt til Sønderjyllands Amt, Embedslægeinstitutionen, Danmarks Naturfredningsforening samt Friluftsrådet.

Godkendelsen kan ses på Tønder kommunes hjemmeside www.toender.dk eller ved henvendelse til Tønder kommunes borgerservicecentre.

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort i Folkebladet – påklages til Skov- og Naturstyrelsen af :

- Ejer
- Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
- Sønderjyllands Amt
- Embedslægeinstitutionen
- Klageberettigede interesseorganisationer

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Vestsønderjyllands Miljøafdeling, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster, som videresender den til Skov- og Naturstyrelsen sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Vestsønderjyllands Miljøafdeling inden klagefristens udløb d. 16. januar 2007.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge Miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

LISTE OVER SAGENS AKTER

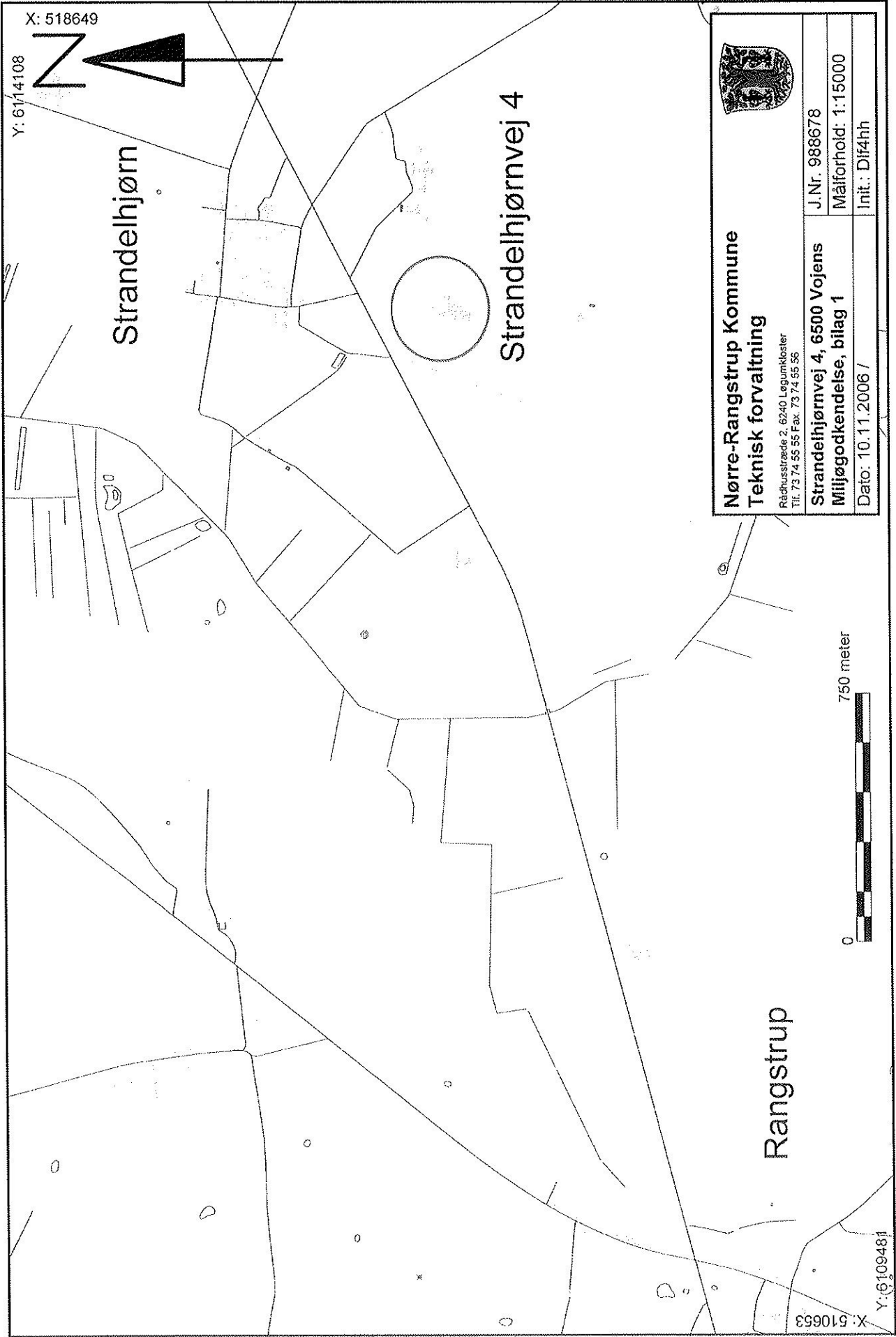
Sagen er behandlet ud fra nedenstående liste over sagsakter og oplysninger afgivet ved møde afholdt 9. november 2006 samt 2 efterfølgende telefonsamtaler.

Dokid	Dokdato	Dok.type	Dokumentnavn
1349523	18-12-2006	IMAILDOK	tilrettet kapacitetserklæring - Strandelhjørnvej 4
1349519	18-12-2006	Udgående	meddelse af miljøgodkendelse - Strandelhjørnvej 4, 6535 Branderup
1349457	18-12-2006	IMAILDOK	slet
1349456	18-12-2006	IMAILDOK	udspredningsarealer - Strandelhjørnvej 4
1349455	18-12-2006	IMAIL	mail med ny kapacitetserklæring og kort over udspredningsarealer - Strandelhjørnvej 4, Nr. Rangstrup
1347558	14-12-2006	Udgående	mail til folkebladet om annoncering
1347471	14-12-2006	UMAIL	Strandelhjørnvej 4 - sidste frist for manglende materiale
1346262	13-12-2006	UMAIL	Absolut sidste rykker for manglende materiale - Miljøgodkendelse af strandelhjørnvej 4, vojens
1331710	28-11-2006	Udgående	Annonce - miljøgodkendelse af eksisterende svinebrug, strandelhjørnvej 4, Vojens
1318321	16-11-2006	Udgående	Fremsendelse af udkast til udtalelse - Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
1310214	08-11-2006	Udgående	Checkliste - Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
1310212	08-11-2006	Udgående	UDKAST: Miljøgodkendelse af eksisterende svinebrug - Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
1309704	07-11-2006	Udgående	ammødnign om opringning for aftale om opstartsmøde for miljøgodkendelse - Strandelhjørnvej 4, Vojens
1137325	06-04-2006	Udgående	Kvittering for ansøgning om miljøgodkendelse
1137153	06-04-2006	SKANNET	Bilag 1 til ansøgning om miljøgodkendelse
1137152	06-04-2006	SKANNET	Bilag 2 til ansøgning om miljøgodkendelse
1134687	04-04-2006	SKANNET	Bilag 4 til ansøgning om miljøgodkendelse
1134686	04-04-2006	SKANNET	Bilag 3 til ansøgning om miljøgodkendelse
1134680	04-04-2006	SKANNET	Tillæg til ansøgning om miljøgodkendelse
1134677	04-04-2006	SKANNET	Ansøgning om miljøgodkendelse
1134654	04-04-2006	SKANNET	Kapacitetserklæring
1110672	08-03-2006	Udgående	Ansøgning om miljøgodkendelse
1105553	02-03-2006	Udgående	Varsel om politianmeldelse
1054023	05-01-2006	Udgående	Ansøgning om miljøgodkendelse
988700	06-10-2005	Udgående	Bilag
988682	06-10-2005	Udgående	Miljøgodkendelse

BILAG

Bilag 1 :	Oversigtskort, målestok 1:15.000
Bilag 2 :	Skitseplan, ej målfast
Bilag 3 :	Udspredningsarealer
Bilag 4 :	Kapacitetserklæring
Bilag 5 :	Lugtberegning
Bilag 6 :	BAT-noter

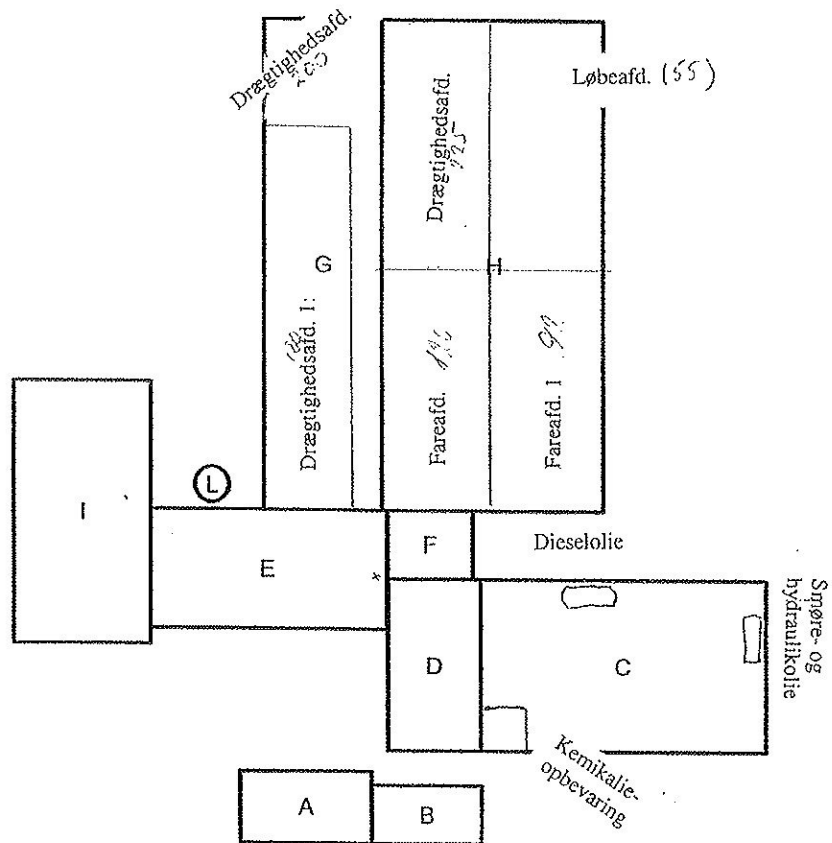

 Nørre-Rangstrup Kommune Teknisk forvaltning <small>Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster Tlf. 73 74 55 55 Fax. 73 74 55 56</small>		J.Nr. 988678
		Målforhold: 1:15000
Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens Miljøgodkendelse, bilag 1		Init.: Dlf4hh
Dato: 10.11.2006 /		

Bilag 2

- A) Stuehus
- B) Garage
- C) Værksted
- D)
- E) Foderlade
- F)
- G) Drægtighedsstald
- H) Løbe/drægtigheds- og farestald
- I) Foderlade
- L) Silo

0 25 50 m

Opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Ejer/forpagter: Jørn Ebbesen

Bedriftens adresse: Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens

Opbevaringskapacitet:

	Nuværende		Planlagt		Ialt		Tilstrækkelig	
	Ton	Mdr.	Ton	Mdr.	Ton	Mdr.	Ton	Mdr.
Gylle	4280	-	-	-	4280	10,5	3663	9,0
Ajle								
Fast staldgdn.								
Dybstrøelse								
Ensilagesaft								

Ovennævnte kapacitetsberegning bygger på de samme faktiske forhold omkring besætningsstørrelse, overførselsaftaler, harmoniarealer og opbevaringsstørrelser, som også bruges ved gødningsplanlægningen. Ved udvidelse er tallene dog, som de vil se ud efter udvidelsen.

Ejer/forpagter:

dato

underskrift

Planteavlskonsulent: 18. december 2006

dato

underskrift

Sjællandsk Landboforening
Erik Mikkelsen
planteavlskonsulent
Billundvej 3 - 6500 Vojens
Tlf. 73 20 26 00 - Fax 73 20 26 05

Lager: Svinegylle I

Kapacitet: 4.280 t

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton	% tid på græs
Arssøer HUSK 2 linier, 25 - 7 kg ...	Løbe-/dr.st., Individ. delvis sp.	900	Gylle	3.419	0
Arssøer HUSK 2 linier, 25 - 7 kg ...	Fare st., kassesti, delvis sp.	900	Gylle	1.465	0

Gødningsmængder i perioden (tons)

Startmængde													1.199
Normproduktion									4.884				
Justeret mængde									0				
Opsamlet mængde									4.884				4.884
Fordelt													-4.800
Slutmængde													1.283
Mængde pr. DE									23,1				
Lagerets N-udnyttelseskrav													75 %
Mindste beholdning i perioden													65 maj
Største beholdning i perioden													4.035 februar

Gødningsmængder pr. måned (tons)

	A6	Sep	Okt	Nov	Dec	J7	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Opsamlet mængde	415	401	415	401	415	415	375	415	401	415	401	415
Fordelt								-500	-2.800	-1.500		
Slutmængde	1.613	2.015	2.430	2.831	3.246	3.661	4.035	3.950	1.552	466	868	1.283
Største mængde	1.613	2.015	2.430	2.831	3.246	3.661	4.035	3.950	1.552	466	868	1.283
Mindste mængde	1.199	1.627	2.028	2.443	2.844	3.259	3.674	3.549	1.164	65	480	881

Næringsstofindhold ultimo måned (kg næringsstof pr. ton)

	A6	Sep	Okt	Nov	Dec	J7	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
N	3,7	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,2	4,3	4,3	4,3
Heraf NH4-N	2,8	2,9	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2
P	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
K	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Mg	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
S	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Notater:

Dato

Mængde

Dato

Mængde

Status registreret:

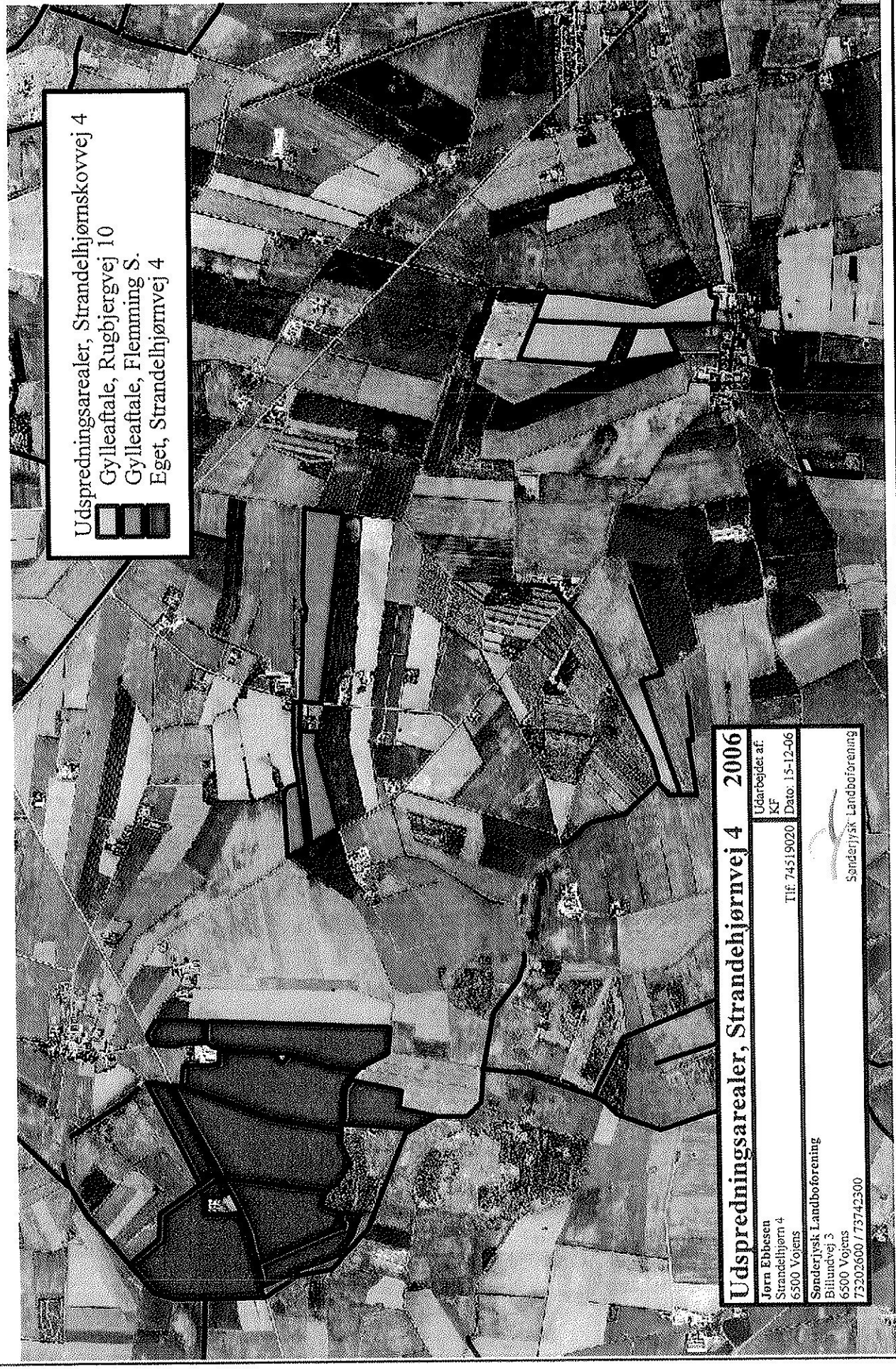
_____

_____

_____

_____

Bilag 4

Udspredningsarealer, Strandehjørnvej 4
Gylleaftale, Rugbjergvej 10
Gylleaftale, Flemming S.
Eget, Strandehjørnvej 4

Udspredningsarealer, Strandehjørnvej 4 2006

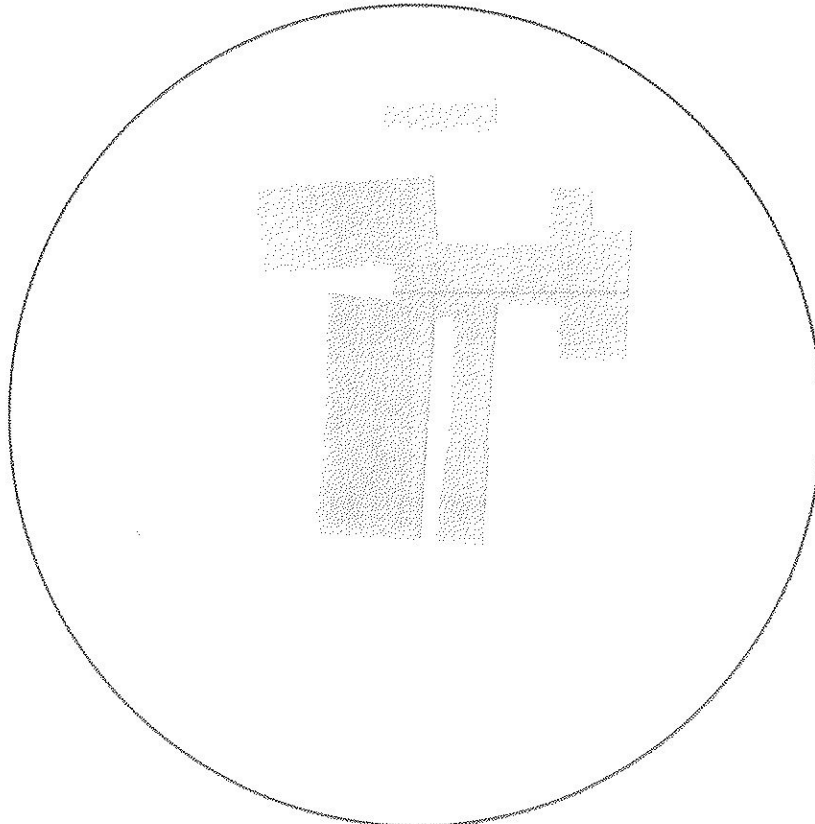
Jørn Ebbesen Strandehjørn 4 6500 Vojens	Tlf. 74519020	Udarbejdet af: KF	Date: 13-12-06
Sønderjysk Landboforening Bilundvej 3 6500 Vojens 73202600 / 73742300		Sønderjysk Landboforening	

Y: 6112031

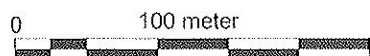
X: 516542

Lugtgenegrænse

X: 515447

Y: 6111397

Nørre-Rangstrup Kommune
Teknisk forvaltning

Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster
Tlf. 73 74 55 55 Fax. 73 74 55 56

Strandelhjørnvej 4, 6500 Vojens
Miljøgodkendelse, bilag 5

J.Nr. 988678

Målforhold: 1:2000

Dato: 10.11.2006

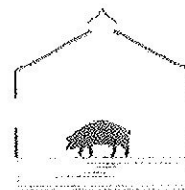
Init.: Df4hh

Beregning af lugtgenegrænser

Vægt	Alder					
	Tung race			Jersey		
	Kvier	stud	Tyre	Kvier	stud	Tyre
50	0,3	0,3	0,3	1,7	1,7	1,0
100	3,0	3,0	3,0	6,0	6,0	4,3
150	5,3	4,7	4,7	9,7	9,7	6,0
200	8,0	6,3	6,3	13,3	13,3	7,7
250	10,7	7,7	7,7	17,0	17,0	9,3
300	13,0	9,0	9,0	20,3	20,3	10,7
350	15,7	10,0	10,0	24,0	24,0	12,3
400	18,0	11,0	11,0			
450	20,7	12,3	12,3			
500	23,3	14,0	14,0			

Ejendom: Strandhjørnvej 4, 6500 Vojens					
Dyreart	antal	vægt/dyr	vægt i alt	Lugtenheder pr 1000 kg	Lugtenheder i alt
Søer	900	210	189000	60	11340
Smågrise	1600	3	4800	210	1008
Lugtemission i alt					12348

Tabel 2 Staldlugtgenekriterier (maximmissionsbidrag)		
Område type	Lugtpåvirket område (zonestatus)	Geneafstand
I	Boligområde i byzone samt sommerhusområde	355
II	Byzoneområde i øvrigt samt landsby eller landzoneområde med "samlet bebyggelse"	200
III	Boliger i landzone uden for landsby og uden for "samlet bebyggelse"	115

BAT | Bedst Tilgængelige Teknik
- til reducere af ammoniakfordampning og lugt

Gr.nr.: 106.01-51

Svin – Drægtige søer

Dato: 15.03.2004

Dette BAT-Byggeblad indgår i en serie af BAT-Byggeblade over teknikker, som kan begrænse forureningen fra intensivt husdyrbrug under danske produktionsforhold. Anvendelse af teknikker, der er beskrevet i BAT-Byggeblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkning på miljøet, og om teknikken kan anvendes på økonomisk mulige vilkår under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidig taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper vedrørende arbejdsmiljø, lugt, dyrevelfærd mv.

Revideret: 11.11.2004

Side: 1 af 4

Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund

Resumé

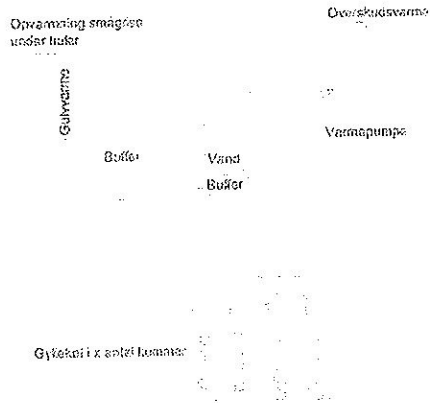
Ammoniakfordampning		Der forventes en reduktion på ca. 30 %. Det er forudsat, at gyllen køles selv i varme perioder
Lugt fra stald		Der er ikke fundet nogen reduktion i lugtniveauet
Støv		Dette vurderes uændret ved samme strøelsesmængde
Energi		Der indvendes energi til køling af kanalbund
Arbejdsmiljø		En lavere ammoniakfordampning kan forbedre arbejdsmiljøet
Smitterisiko		Dette er ikke undersøgt
Dyrevelfærd		Denne er uændret
Virkning på lager og mark		Der forventes et højere indhold af N på lager, der kan påvirke markudbyttet positivt
Merinvestering		Der er større investering set i forhold til referencesystemet ¹
Driftsomkostninger		Der forventes lavere driftsomkostninger, hvis den indvundne varme kan udnyttes

Miljøbeskyttelsesloven pålægger den enkelte landmand at anvende Bedst Tilgængelige Teknik, så forurening ud fra en samlet betragtning bliver mindst mulig. BAT-Byggebladene er således udarbejdet som et led i at implementere Europa Kommissionens Direktiv 96/61/EF, der påbyder de enkelte medlemslande at implementere "Best Available Technique" (BAT). Det vil sige at give anvisninger på, hvilke tekniske løsninger der kan vurderes at være blandt de bedste tilgængelige tekniske løsninger til begrænsning af forurening.

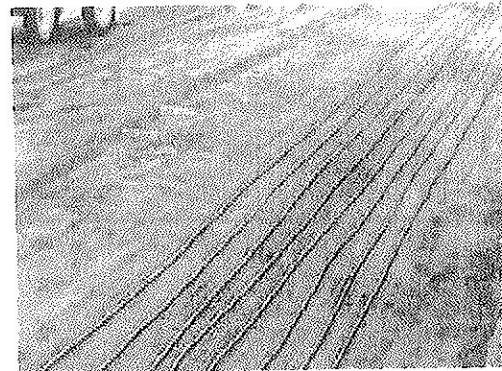
Dette BAT-Byggeblad har kun vejledende karakter. BAT-Byggebladene udelukker ikke, at andre teknikker kan betegnes Bedst Tilgængelige Teknik. Myndighederne kan ikke stille krav om anvendelse af en bestemt teknik, men udelukkende krav til forureningsniveauet. Den økonomiske vurdering er udelukkende foretaget for store husdyrproduktioner. Ved valg af BAT-Teknik bør der altid foretages en vurdering af bedriftens muligheder, begrænsninger, økonomiske forhold mv.

¹:Referencesystem: Delvist spaltegulv – løsgående søer i små grupper

Figur 1: Skitse af køleslanger og varmepumpe.

Figur 2: Eksempel på placering af slanger.

BESKRIVELSE

Køling af kanalbund med skraber kan kun etableres i svinestalde med delvist spaltegulv. Køling af kanalbund sker med nedstøbte PEL-slanger. Disse slanger er forbundet til en varmepumpe, hvilket gør det muligt at udnytte varmen. Slangerne skal dimensioneres, så der kan køles ca. 5 grader. Køleslangerne kan være forsynede med ventiler, der muliggør en regulering af temperaturen.

I drægtighedsstalde anvendes ofte halm, hvilket betyder, at der endvidere skal etableres et skrabeanfæg til fjernelse af gødning.

MILJØPÅVIRKNING

Gyllekøling med skraber i stalde med delvist spaltegulv forventes at reducere ammoniakfordampningen med ca. 30 % i forhold til referencesystemet¹ (LUS, 2003). Reduktionen i fordampningen er meget afhængig af kølingsgraden. Danske undersøgelser med køling af gyllekanalen uden skraber har vist, at ammoniakfordampningen kan reduceres med 5-10 %, for hver grad temperaturen i gyllen sænkes (LUS, med. nr. 357, 1997).

UDENLANDSKE ERFARINGER

I Holland findes et tilsvarende gyllekølingssystem til køling i dybe kanaler uden skraber. I modsætning til det danske system bruger det hollandske system gyllekøling ved hjælp af slanger med kølefiner, der flyder på overfladen af gyllen frem for slanger støbt ned i bunden af gyllekanalen. Gylletemperaturen i de øverste lag

må ikke overskride 15 grader (BAT-Reference nr. 4.6.1.5).

Afprøvning af det hollandske system viser en ammoniakreduktion på ca. 50 % sammenlignet med traditionelt fuldspaltegulv.

Lugtemission: En hollandsk undersøgelse viser en reduktion i lugtemissionen på 20-25 % ved køling i gylleoverfladen (Mol & Ogink, 2003).

FORDELE OG ULEMPER

Lugtemissionen er undersøgt under danske forhold. De foreløbige resultater viser ingen reduktion i lugtniveauet set i forhold til referencesystemet (LUS, 2004).

Energien fra gyllekøling resulterer i store varmemængder, der kan anvendes til opvarmning hos smågrise, i stuehus/bad eller/og på staldkontoret. Varmen kan udnyttes 75 % af året, hvor der er behov for opvarmning, men i sommermånederne vil der gå store mængder varme til spilde.

Arbejdet ved etablering af køleslanger vil ikke forrykke byggeprocessen mærkbart. Dette skyldes, at køleslangerne blot monteres oven på armeringsnettet i gyllekanalen, inden der støbes.

Der tilsættes glycol til vandet i køleslangerne for at frostsikre vandet, hvilket kræver en tilladelse fra Amtet. Endvidere vil etablering af anlægget kræve en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

¹:Referencesystem: Delvist spaltegulv – løsgående søer i grupper

UDBREDELSE AF TEKNIKKEN

Der er opført 10-15 stalde med delvist spaltegulv samt skrab og køling af kanalbund (marts 2004). I eksisterende stalde kan gyllekøling ikke etableres.

På det danske marked er der flere firmaer, der forhandler PEL-slanger, varmepumper og skra-beanlæg. De aktuelle firmaer er oplyst på forhandlerlisten.

ØKONOMI

Gyllekøling kan anskaffes til ca. 125.000 kr. for et anlæg til 250 DE. Merinvesteringen er ca. 150 kr. højere set i forhold til referencesystemet. Hertil kommer en ekstra udgift til energi. Køling af gyllen resulterer i varmeafkast. Hvis varmen kan udnyttes er omkostningen er ca. 55 kr. lavere pr. produceret slagtesvin eller ca. 115 kr. lavere pr. kg reduceret N i forhold til referencesystemet. Beregningerne er baseret på, at den indvundne varme kan udnyttes. Udregninger og tilhørende kriterier kan findes i beregningsoplysningerne.

Tabel 1: Skøn over økonomiske konsekvenser af BAT-Teknik sammenlignet med referencesystemet ekskl. værdien af sparet N. Tallet uden parentes angiver de økonomiske konsekvenser, hvis den indvundne varme udnyttes 100 %. Tallet i parentes angiver de økonomiske konsekvenser, hvis varmen ikke kan udnyttes.

BAT-Teknik	Merinvestering pr. stiplads	Øget arbejdsforbrug pr. årssø	Meromkostning til drift og vedligehold pr. årssø	Samlet meromkostning pr. årssø	Samlet meromkostning pr. kg N reduceret
	Kr.	Minutter	Kr.	Kr.	Kr.
Drænet gulv med linespil og køling af kanalbund	150	-	-65* (100)	-55* (110)	-115* (240)

Beregningerne er foretaget på baggrund af nybyggeri til 250 DE. Der tages forbehold for prisstigninger og eventuelle rabatter ved tilbud. Økonomivurderingerne er baseret på skøn og i et vist omfang på producentoplysninger.
* Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet.¹

I tabel 2 er skøn over de økonomiske konsekvenser ved anvendelse af BAT-Teknik frem for referencesystemet ligeledes opstillet. Værdien af sparet N er dog indregnet i tabel 2. Såfremt det ikke er muligt at opnå handelsprisen (4 kr. pr. kg N) for kvælstof, skal der korrigeres for dette ved tallene i tabel 2.

Tabel 2: Skøn over økonomiske konsekvenser af BAT-Teknik sammenlignet med referencesystemet inkl. værdien af sparet N. Tallet uden parentes angiver de økonomiske konsekvenser, hvis den indvundne varme udnyttes 100 %. Tallet i parentes angiver de økonomiske konsekvenser, hvis varmen ikke kan udnyttes.

BAT-Teknik	Værdi af ændret N-indhold ab lager ved 250 DE	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N	Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
	Kr.	Kr.	Kr.
Drænet gulv med linespil og køling af kanalbund	-2.000*	-55* (110)	-120* (240)

Beregningerne er foretaget på baggrund af nybyggeri til 250 DE. Der tages forbehold for prisstigninger og eventuelle rabatter ved tilbud. Økonomivurderingerne er baseret på skøn og i et vist omfang på producentoplysninger.
* Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet.¹

Alternative BAT-Teknikker/Kandidater:

a)

¹:Referencesystem: Delvist spaltegulv – løsgående søer i grupper

Mere viden[Vurderingskema](#)[Forhandlerliste over BAT-Teknikker og BAT-Kandidater](#)[Beregningsiden](#)[LandbrugsInfo > Ammoniak og lugt](#)**Litteratur**

Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). Reference Dokument on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. July 2003. <http://www.jrc.es/pub/english.cgi/0/733169> pp. 195-196. Nr. 4.6.1.5.

Landsudvalget for Svin (2003): Foreløbige resultater 2003.

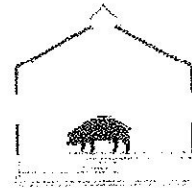
Landsudvalget for Svin (2004): Reduktion af ammoniak- og lugtemission. Status på afprøvning januar 2004. pp. 12.

Meddelelse nr. 357: Pedersen, P. (1997): Køling af gylle i slagtesvinestalde med fuldspaltegulv. pp. 1-6.

Mol, G. & N.W.M. Ogink (2003): The effect of two ammonia emission reducing pig housing systems on odour emission. pp. 1-7.

---

¹:Referencesystem: Delvist spaltegulv – løsgående søer i grupper

BAT | Bedst Tilgængelige Teknik
- til reducere af ammoniakfordampning og lugt

Gr.nr.: 106.02-51

Svin – Dieglivende søer/pattegrise

Dato: 15.03.2004

Dette BAT-Byggeblad indgår i en serie af BAT-Byggeblade over teknikker, som kan begrænse forureningen fra intensivt husdyrbrug under danske produktionsforhold. Anvendelse af teknikker, der er beskrevet i BAT-Byggeblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkning på miljøet, og om teknikken kan anvendes på økonomisk mulige vilkår under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidig taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper vedrørende arbejdsmiljø, lugt, dyrevelfærd mv.

Revideret: 11.11.2004

Side: 1 af 3

Faresti med delvist spaltegulv

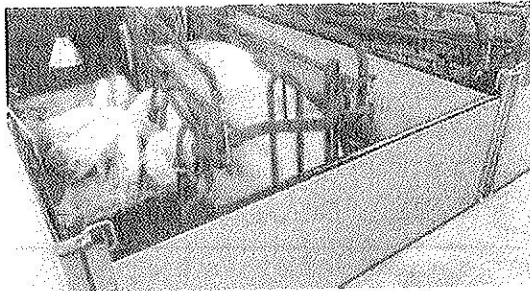
Resumé

Ammoniakfordampning	Der forventes en reduktion på ca. 50 %
Lugt fra stald	Dette er ikke undersøgt
Støv	Dette er ikke undersøgt
Energi	Dette er ikke undersøgt
Arbejdsmiljø	En lavere ammoniakfordampning kan forbedre arbejdsmiljøet
Smitterisiko	Denne er uændret
Dyrevelfærd	Grisenes velfærd forbedres på grund af delvist spaltegulv frem for referencesystemet ¹
Virkning på lager og mark	Der forventes et højere indhold af N ab lager, der kan påvirke markudbyttet positivt
Merinvestering	Der er mindre investering set i forhold til referencesystemet ¹
Driftsomkostninger	Der forventes større arbejdsbyrde på grund af ekstra rengøring af stien

Miljøbeskyttelsesloven pålægger den enkelte landmand at anvende Bedst Tilgængelige Teknik, så forurening ud fra en samlet betragtning bliver mindst mulig. BAT-Byggebladene er således udarbejdet som et led i at implementere Europa Kommissionens Direktiv 96/61/EF, der påbyder de enkelte medlemslande at implementere "Best Available Technique" (BAT). Det vil sige at give anvisninger på, hvilke tekniske løsninger der kan vurderes at være blandt de bedste tilgængelige tekniske løsninger til begrænsning af forurening.

Dette BAT-Byggeblad har kun vejledende karakter. BAT-Byggebladene udelukker ikke, at andre teknikker kan betegnes Bedst Tilgængelige Teknik. Myndighederne kan ikke stille krav om anvendelse af en bestemt teknik, men udelukkende krav til forureningsniveauet. Den økonomiske vurdering er udelukkende foretaget for store husdyrproduktioner. Ved valg af BAT-Teknik bør der altid foretages en vurdering af bedriftens muligheder, begrænsninger, økonomiske forhold mv.

¹:Referencesystem: Farestier med fuldspaltegulv og gyllekumme under hele stien

Figur 1: Eksempel på faresti med delvist spaltegulv.

BESKRIVELSE

En faresti med delvist spaltegulv består af fast gulv i den forreste del af stien og spaltegulv i den bagerste del af stien. Det faste gulv skal falde mod spaltegulvet. Der må ikke være niveauforskel mellem det faste gulv og spaltegulvet. Soen er fikseret i fareboksen. Udformning af fareboksen skal sikre, at soen kan lægge sig uhindret og uden at lægge sig på pattegrisene.

Pattegrisene kan have adgang til en pattegrisehule, der typisk er placeret i farestiens ene hjørne.

Anbefalinger for indretning af stier, temperaturforhold samt dimensionering og drift af ventilation skal følge normerne som beskrevet i Info-Svin.

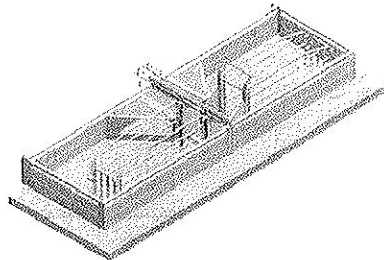
MILJØPÅVIRKNING

Danske forsøg har vist, at ammoniakfordampningen reduceres med omkring 50 % i farestien med delvist spaltegulv og 0,95 m bred gyllekanal sammenlignet med referencesystemet¹ (LUS-meddelelse nr. 457, 1999).

Energiforbrug: Der har ikke været observeret en ændring i energiforbrug set i forhold til farestien med fuldspaltegulv.

UDENLANDSKE ERFARINGER

Hollandske undersøgelser viser, at farestien med delvist spaltegulv og 0,60 m bred gyllekanal vil reducere ammoniakfordampningen med 40 % set i forhold til farestier med fuldspaltegulve. Reduktionerne skyldes hovedsageligt den reducerede overflade (BAT-Reference nr. 4.6.2.6).

Figur 2: Eksempel på skitse af faresti med delvist spaltegulv.

FORDELE OG ULEMPER

Pattegrisenes velfærd tilgodeses ved dette system, idet fast gulv er mere skånsomt sammenlignet med fuldspaltegulv.

Delvist spaltegulv giver endvidere mulighed for anvendelse af strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

En eller flere gange dagligt skal gødningsrester skrubes ind under soens bagpart for at sikre en god hygiejne, og dermed reducere smittepreset i stien.

Der er en ekstra arbejdsbyrde forbundet med farestier og delvist spaltegulv. Undersøgelser har vist, at tidsforbruget til rengøring af farestier med delvist spaltegulv er omkring dobbelt så stort som ved farestier med fuldspaltegulv (LUS-meddelelse nr. 189, 1990).

UDBREDELSE AF TEKNIKKEN

Omkring 75 % af alle danske søer er opstaldet i farestier med delvist spaltegulv (marts 2004). Delvist spaltegulv i farestien er relevant for nybyggeri, men ligeledes ved renovering af eksisterende stalde.

På det danske marked er der flere firmaer, der forhandler teknikken. De aktuelle firmaer er oplyst på [forhandlerlisten](#).

¹;Referencesystem: Farestier med fuldspaltegulv og gyllekumme under hele stien